

Fördjupad uppföljning av företagsstöd 2023

WSP ADVISORY

Disposition

01

METOD OCH MATERIAL

02

RESULTAT FRÅN ENKÄTEN

03

JÄMFÖRELSE KONTROLLGRUPPER

1. Metod och material

Enkät till företag som erhållit stöd

Enkätpopulationen utgörs av företrädare för företag som fått slututbetalning av stöd från Västra Götalandsregionen år 2021.

Webbenkät som skickats ut till kontaktpersonerna för stöden hos företagen. Inför enkäten skickades ett informationsbrev ut från Västra Götalandsregionen för att berätta om studien och att förvarna om att ett enkätutskick skulle göras från WSP.

Enkäten skickades ut i mitten av oktober 2023. Tre påminnelseutskick genomfördes samt en telefonuppföljning till de företag som inte svarat på enkäten.

Målbilden var att få in svar från samtliga företag. Totalt har 125 företag fått enkäten och av dessa har 113 besvarat enkäten fullt ut, vilket ger en svarsfrekvens om 90 procent.

Orsakerna till bortfallet är flera. De två vanligaste av de orsaker som återkopplats är att företaget uppger att personen som varit ansvarig för stödet inte längre finns kvar i organisationen samt att man inte anser sig ha hunnit besvara enkäten.

Tabellen nedan redovisar andelen svar per stödform. Vi ser ett något högre bortfall för gruppen "FoU-kort avancerat", och gruppen "Sådd". Det är dock så pass små skillnader att det inte bedöms vara ett systematiskt bortfall.

Svarsfrekvensen är högre jämfört med utvärderingen 2022 (70 procent) och 2021 (74 procent).

Stödform	Antal skickade	Svarat	Svarsfrekvens
Konsultcheck	65	59	91%
Sådd	29	26	90%
Investeringsbidrag	19	18	95%
FoU-kort avancerat	12	10	83%
Totalt	125	113	90%

Jämförelse med kontrollgrupper

I analysen ingår företag som fått stöd slututbetalt år 2019. Respektive stödform har jämförts med kontrollgrupper bestående av företag som inte erhållit stöd. Företag inom stödgrupperna och kontrollgrupperna har matchats utifrån:

- bransch
- omsättning
- produktivitet
- antal anställda
- resultat (positivt eller negativt)
- etableringsår

Kontrollgrupper av potentiella företag har för respektive grupp av företagsstöd tagits fram för två geografiska områden:

- företag i Sverige
- företag i Västra Götaland

Kontrollgruppen med företag i Sverige ger möjlighet att göra en mer precis matchning avseende bransch. Kontrollgrupperna Västra Götaland rymmer färre företag vilket har inneburit att matchning är mindre precis, men har samtidigt fördelen att företagen är verksamma i samma region.

I analysen jämförs stödgruppens och kontrollgruppens utveckling för variablerna

- Sysselsättningsutveckling
- Omsättningsutveckling
- Produktivitetsutveckling

TYP AV STÖD	STÖDFÖRETAG	KONTROLLGRUPP SVERIGE	KONTROLLGRUPP VÄSTRA GÖTALAND
Konsultcheckar	59	2 300	1 099
Sådd	33	1 957	1 129
Investeringsbidrag	8	2329	160
FoU-kort Avancerat	12	888	196

De olika stödformerna

Uppföljningen omfattar fyra typer av stöd som Västra Götalandsregionen administrerar. För den period då stöden beviljades och utbetalades gällde följande prioriteringar och villkor för stöd:

A) Såddfinansiering: stöd till innovativa företag i tidiga utvecklingsskeden. Företagen får vara högst tre år gamla. Stödet är på som högst 850 tkr och ges i form av ett mjukt lån som kan skrivas av om innovationen inte kan kommersialiseras.

B) Konsultcheckar: ska stödja tillväxtfrämjande insatser som exempelvis marknadsutveckling, produktutveckling. Stödet är max 150 tkr, och får användas för att täcka högst 50 procent av kostnaderna för att anlita extern konsulthjälp.

C) FoU-kort avancerat: stöd till utveckling av ny vetenskaplig kunskap och kompetens för att utveckla tjänster, varor och processer. Stödbelopp upp till 700 000 kr som kan täcka högst 50 procent av kostnaderna .

D) Investeringsbidrag: stöd till investeringar i första hand inom kommuner i nationella stödområden (Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda, Mellerud och Åmål). Stödbeloppet kan vara 10 000–1 800 000 kronor och syftar till att främja hållbara investeringar samt skapa tillväxt och sysselsättning i området.

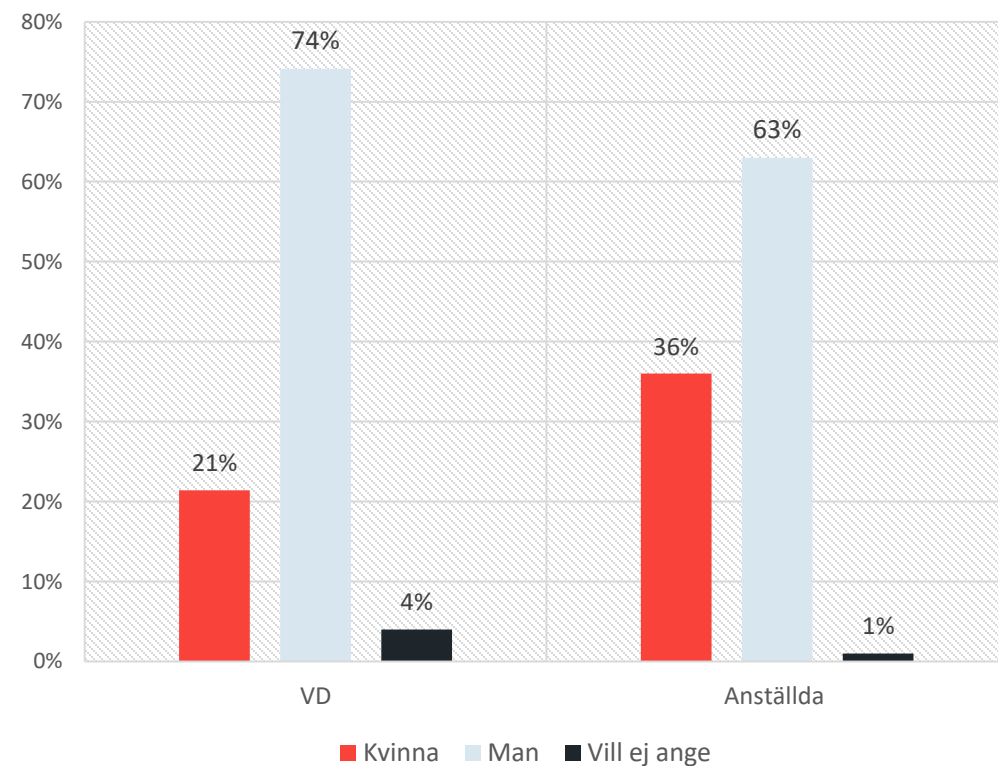
2. Resultat från enkät

Andel anställda män och kvinnor

Hos de svarande företagen är 74 procent av VD (eller motsvarande) män; motsvarande siffra i 2022 års uppföljning var 52 procent.

63 procent av de anställda i företagen i är män. År 2022 var denna siffra 65 procent.

Figur 1. Könsfördelning VD och anställda, n=112

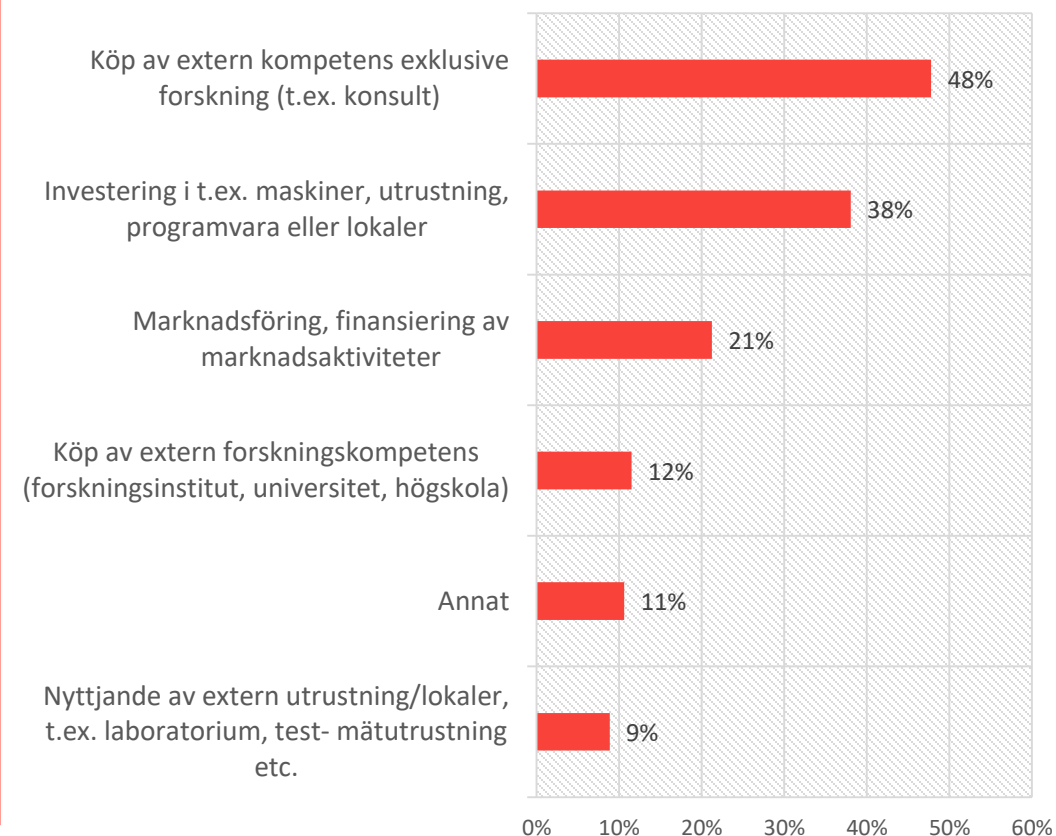
Vilken typ av kostnader har stödet använts till att finansiera? – samtliga företag

Den insats som stödet i högst utsträckning har använts till är köp av extern kompetens (exklusive forskning), följt av investering i t.ex. maskiner, utrustning, programvara eller lokaler.

Nyttjande av extern utrustning och lokaler anges av den lägsta andelen svarande.

I gruppen "annat" har de svarande skrivit bland annat att stödet har använts till kompetensutveckling, innovation/produktutveckling och export.

Figur 2. Typ av kostnader som stödet använts till, samtliga företag, n= 112

Vilken typ av kostnader har stödet använts till att finansiera? – per stödtyp

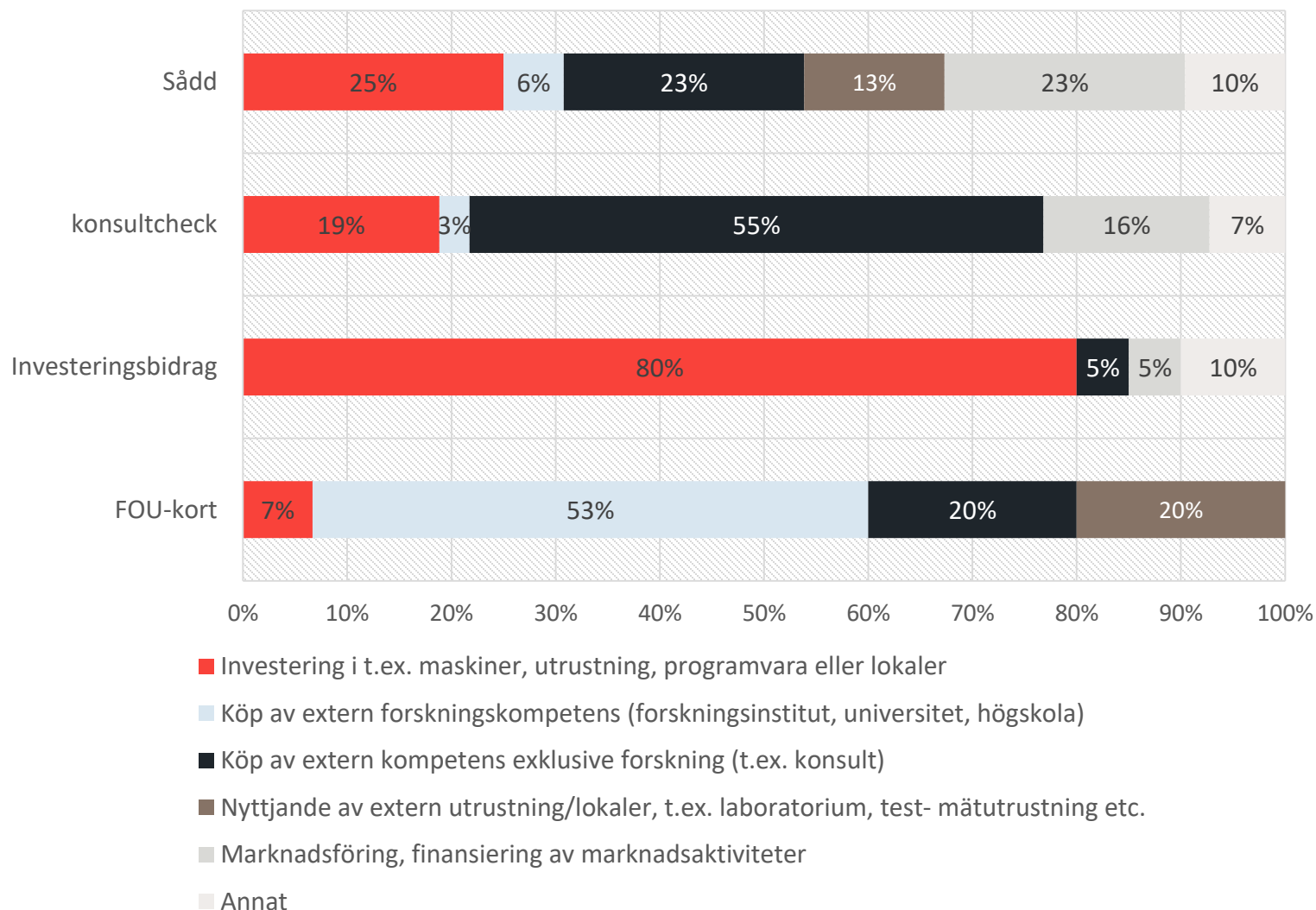
Figur 3. Typ av kostnader som stödet använts till, efter stödform, n= 113

Såddfinansiering har använts till investering i utrustning eller köp av extern kompetens och marknadsföring.

Konsultcheckarna har främst använts till köp av extern kompetens (anges av 55 procent).

Investeringsbidragen har använts till investeringar i utrustning primärt.

I gruppen FoU-kort har 73 procent använt stödet till köp av extern kompetens (forskning eller annan) och 20 procent till att använda labb eller extern utrustning.

Vad har stödet finansierat? – samtliga företag

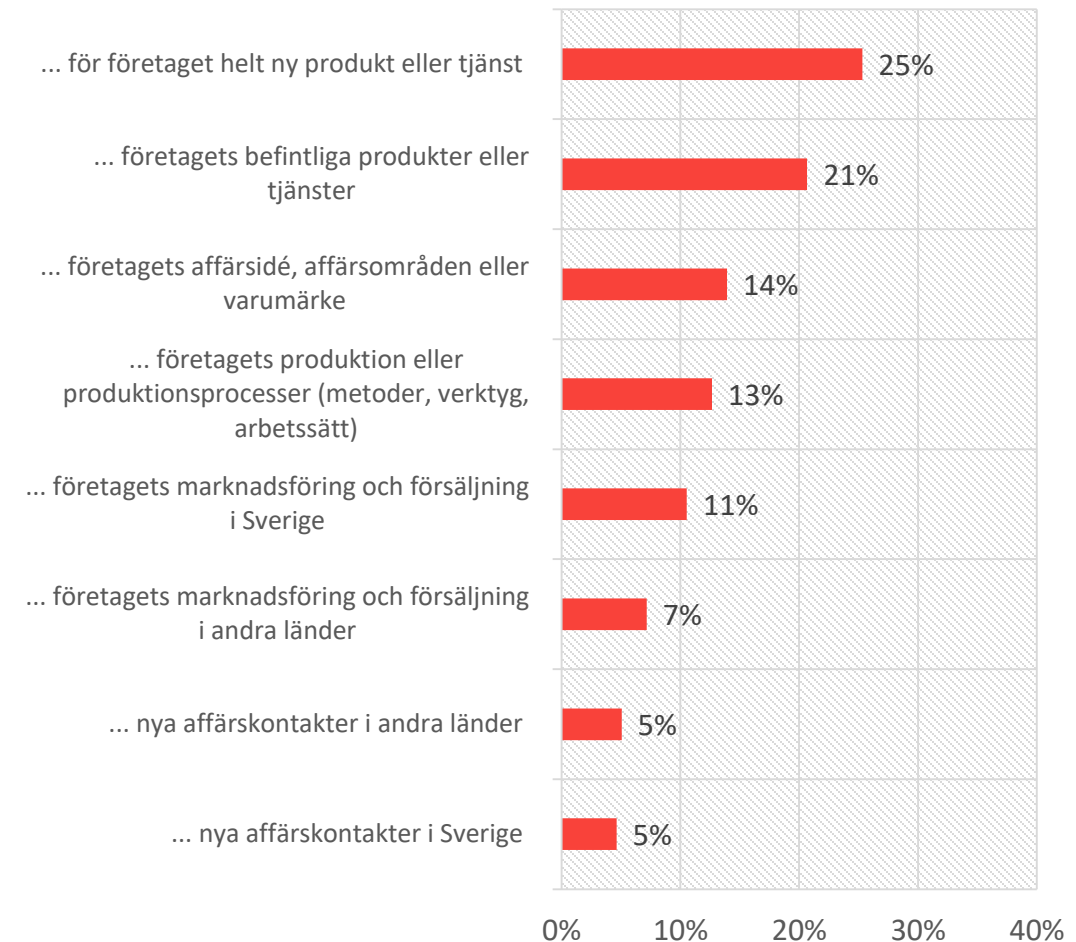
Flest svarande anger att stödet har använts till att finansiera en ny produkt eller tjänst (anges av 25 procent av de svarande). Mönstret är detsamma som 2022 års uppföljning, dock var motsvarande siffra då 20 procent.

Utveckling av befintliga produkter eller tjänster samt utveckling av företagets affärsidé, affärsområde eller varumärke anges av 21 respektive 14 procent. Vid 2022 års uppföljning uppgavs dessa av 18 respektive 17 procent.

Nya affärskontakter, såväl nationellt som internationellt, anges av en låg andel (5 procent), vilket liknar mönstret från 2022 års undersökning.

Figur 4. Vad har stödet finansierat, samtliga företag, n=112

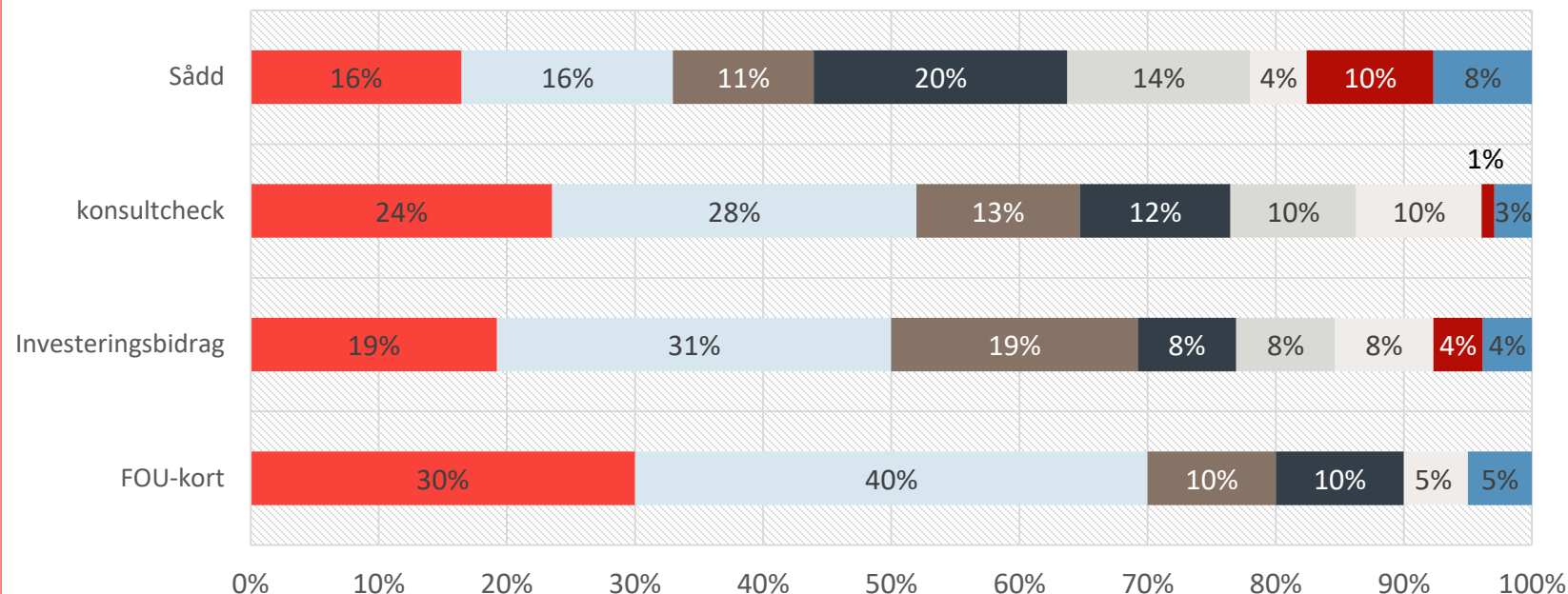
Till utveckling av

Vad har stödet finansierat? – per stödtyp

Figur 5. Vad har stödet finansierat, efter stödform, n=111

Till utveckling av

- ...företagets befintliga produkter eller tjänster
- ...för företaget helt ny produkt eller tjänst
- ...företagets produktion eller produktionsprocesser (metoder, verktyg, arbetssätt)
- ...företagets affärsidé, affärsområden eller varumärke
- ...företagets marknadsföring och försäljning i Sverige
- ...företagets marknadsföring och försäljning i andra länder
- ...nya affärskontakter i Sverige
- ...nya affärskontakter i andra länder

Såddfinansieringen har i högre grad finansierat utveckling av affärsidé/affärsområde/varumärke och utveckling av befintlig eller ny produkt eller tjänst.

Konsultcheckar har använts för produktutveckling (antingen nya eller befintliga produkter eller tjänster) – anges av 52 procent.

Liknande utfall ses för investeringsbidragen, där även utveckling av produktion/produktionsprocesser anges av nära 20 procent.

FoU-kort har främst använts för utveckling av nya eller befintliga produkter eller tjänster (anges av 70 procent).

Förbättringar till följd av stödet – samtliga företag

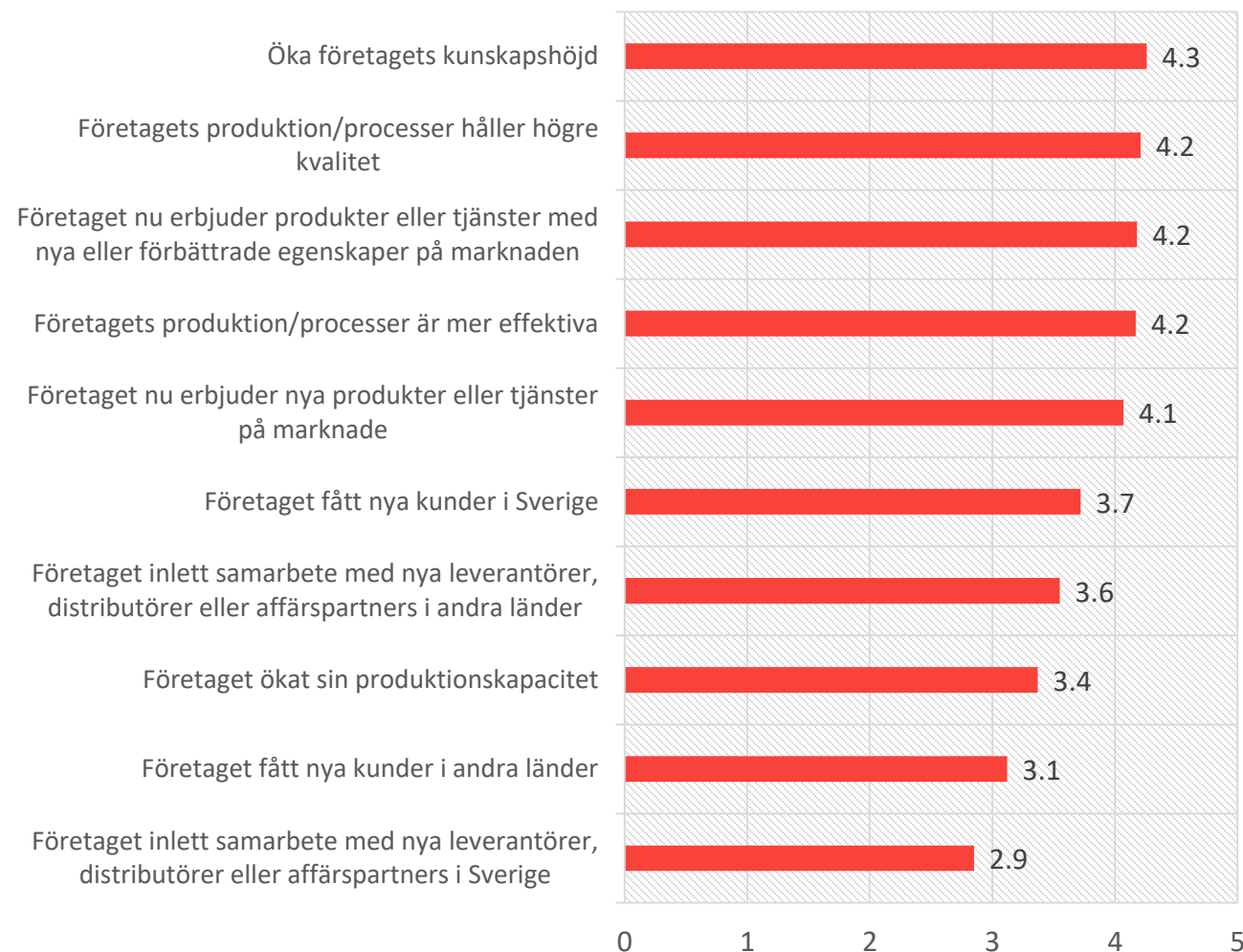
Diagrammet visar ett medelvärde på en femgradig skala. De svarande har fått ange i vilken utsträckning de håller med om ett antal påståenden om vad stödet bidragit till för deras företag.

Värde 5 motsvarar "instämmer definitivt" och 1 motsvarar "instämmer definitivt inte".

Flest instämmer i att stödet bidragit till att öka företagets kunskapshöjd följt av att stödet lett till att företagets produktion och processer håller en högre kvalitet.

De skillnader som ses mot 2022 års enkät är marginella, med undantag för att färre anger "nya kunder i Sverige".

Figur 6. Förbättringar till följd av det finansiella stödet, samtliga företag, n=110

Förbättringar till följd av det finansiella stödet – per stödtyp

Figur 7. Förbättringar till följd av det finansiella stödet, efter stödform, n=92

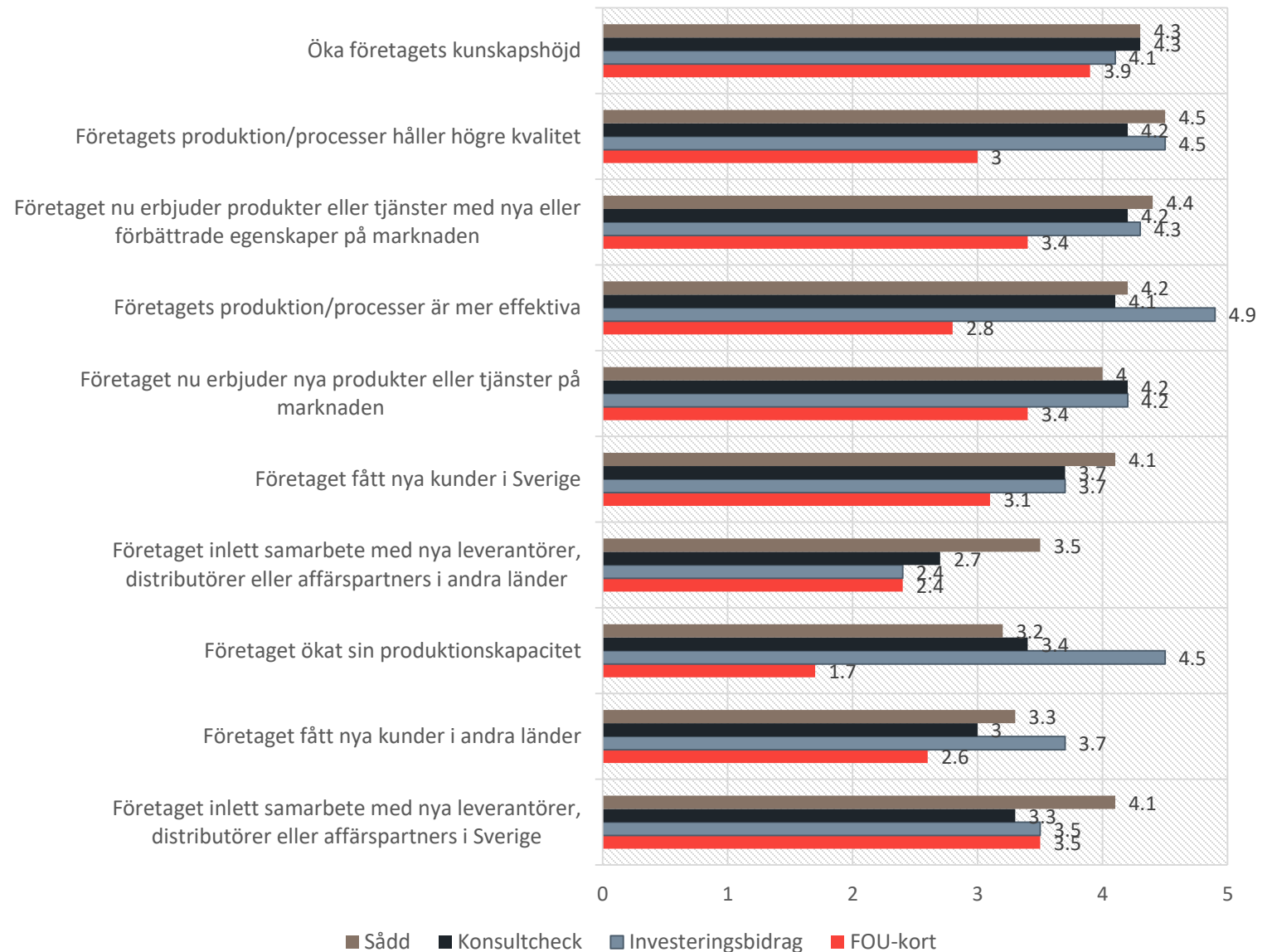
Bilden presenterar medelvärden för påståenden på samma sätt som föregående fråga.

Ökad kunskapshöjd anges i högre grad för Sådd och konsultcheck.

Sådd, Konsultcheck och Investeringsbidrag har bidragit till att fram produkter med nya eller förbättrade egenskaper. Något som anges i lägre grad för FoU-kort.

Investeringsbidraget har bidragit till effektivare processer och ökad produktionskapacitet.

Såddfinansiering har lett till nya samarbeten i en högre grad än övriga stödformer.

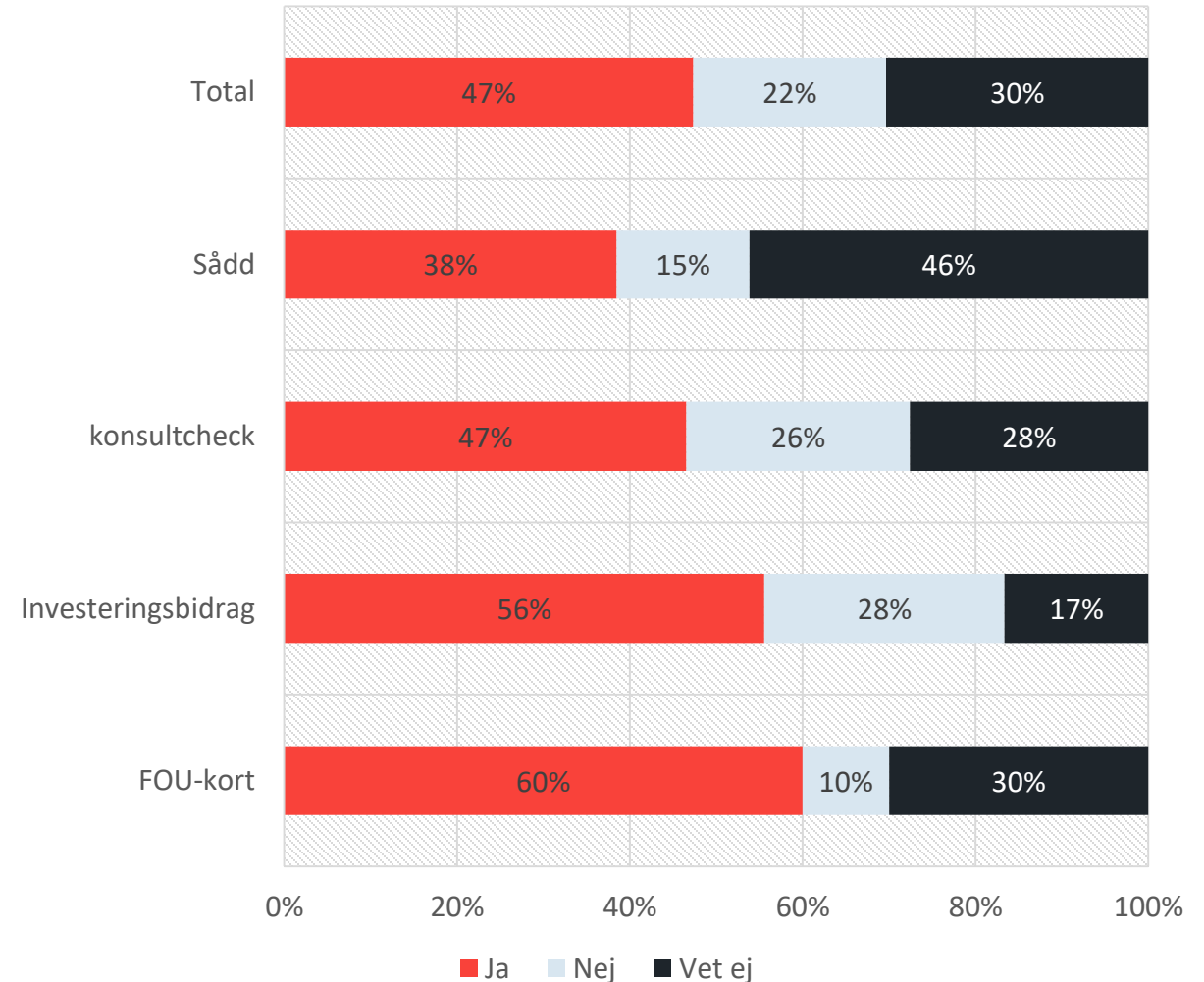
Förbättringar avseende miljö

Av samtliga svarande företag anger 47 procent att stödet har bidragit till förbättringar avseende miljö. Det är något högre jämfört med 2022 års uppföljning (45 procent).

Högst andel återfinner vi inom gruppen FoU-kort (60 procent) följt av de som fått investeringsbidrag där 56 procent svarade att stödet bidragit till förbättringar avseende miljö.

Lägst andel återfinns i gruppen Sådd, där 38 procent uppgav att stödet bidragit till förbättringar avseende miljö. Gruppen har också störst andel "Vet ej".

Figur 8. Förbättringar avseende miljö, samtliga företag, n=113

Hur har förbättringar avseende miljö skett?

Frågan har ställts till de som svarat "ja" på föregående fråga (totalt 53 företag).

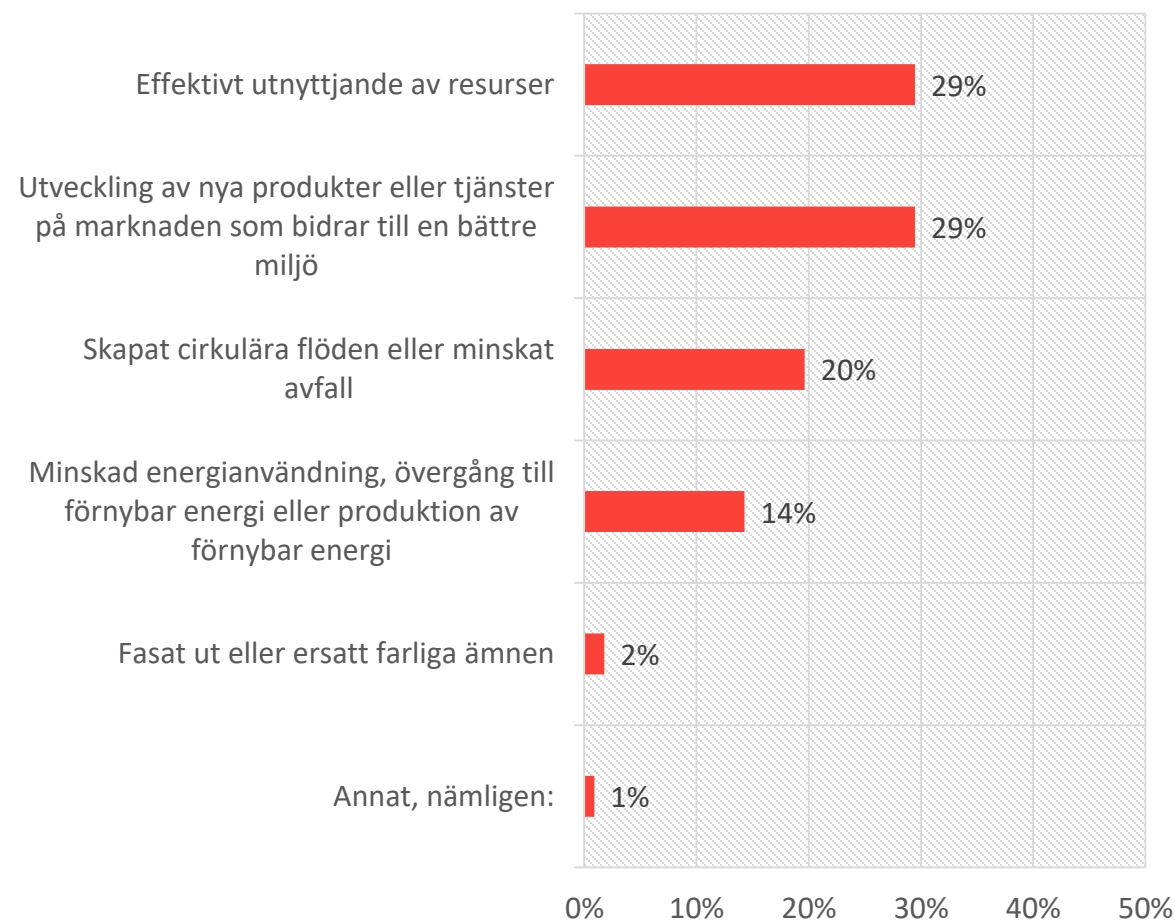
Förbättringarna anges främst ha skett genom ett mer effektivt utnyttjande av resurser samt genom utveckling av nya produkter/tjänster som bidrar till en bättre miljö (anges av 29 procent).

Samma mönster som i undersökningen 2022, men där angav 33 respektive 30 procent dessa alternativ.

En lägre andel uppger att de fasat ut eller ersatt farliga ämnen (2 procent) eller minskat energianvändning, övergått till, eller ökat produktionen av förnybar energi (14 procent).

Vid 2022 års uppföljning var motsvarande värden 1,5 procent respektive 12 procent.

Figur 9. Förbättringar avseende miljö, samtliga företag, n= 53

Hur har förbättringar avseende miljö skett? – per stödtyp

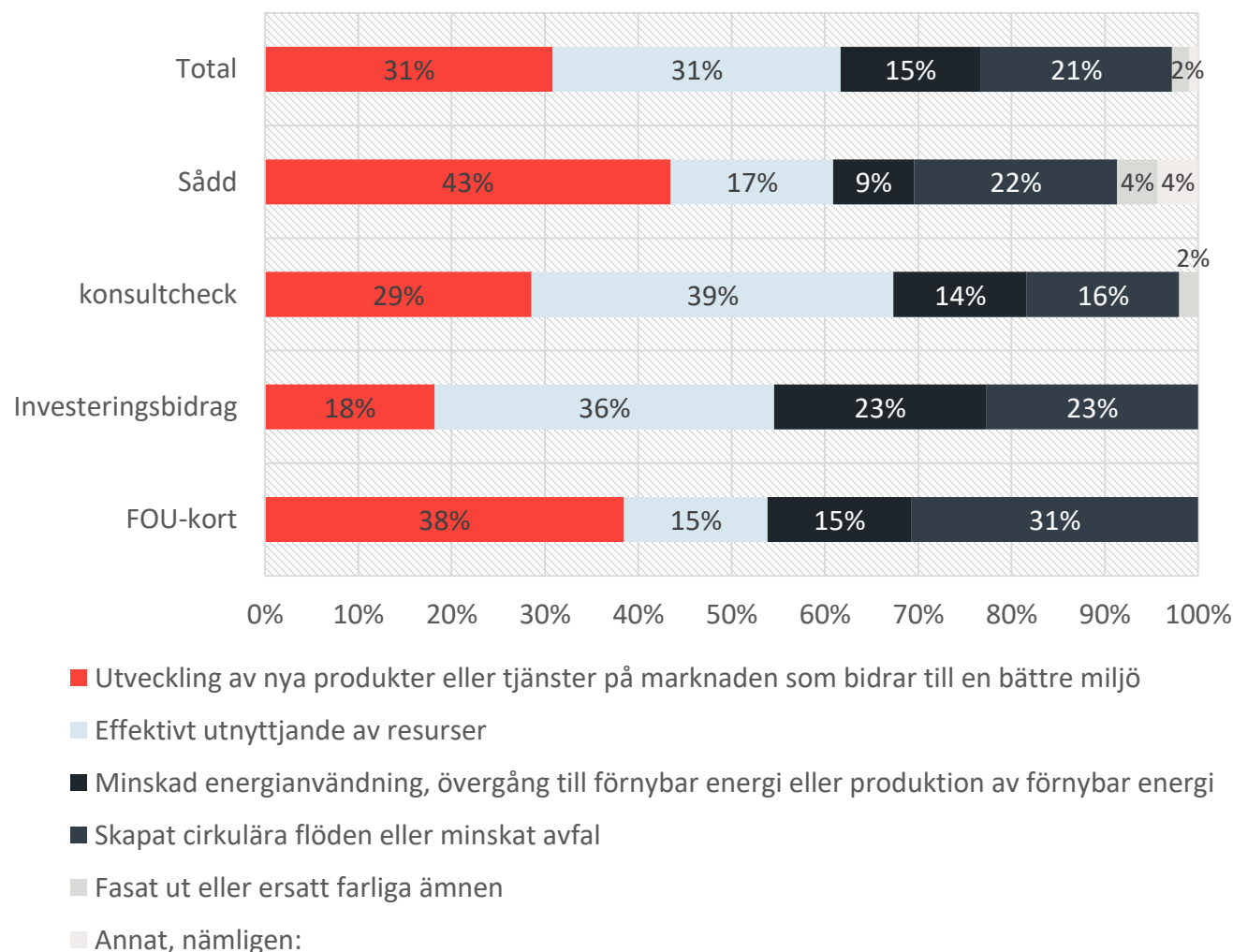
Inom gruppen Sådd och FoU-kort har en högre andel angett att förbättringen skett genom att utveckla nya produkter eller tjänster som bidrar till en bättre miljö (43 respektive 38 procent).

Konsultcheckarna har högst andel som anger mer effektivt utnyttjande av resurser (39 procent).

FoU-kort har även bidragit till att skapa cirkulära flöden i högre grad än övriga stödformer.

Frågan har ställts till de som svarat "ja" på frågan om stödet bidragit till att förbättra miljön (totalt 53 företag).

Figur 10. Förbättringar avseende miljö, efter stödform, n=53

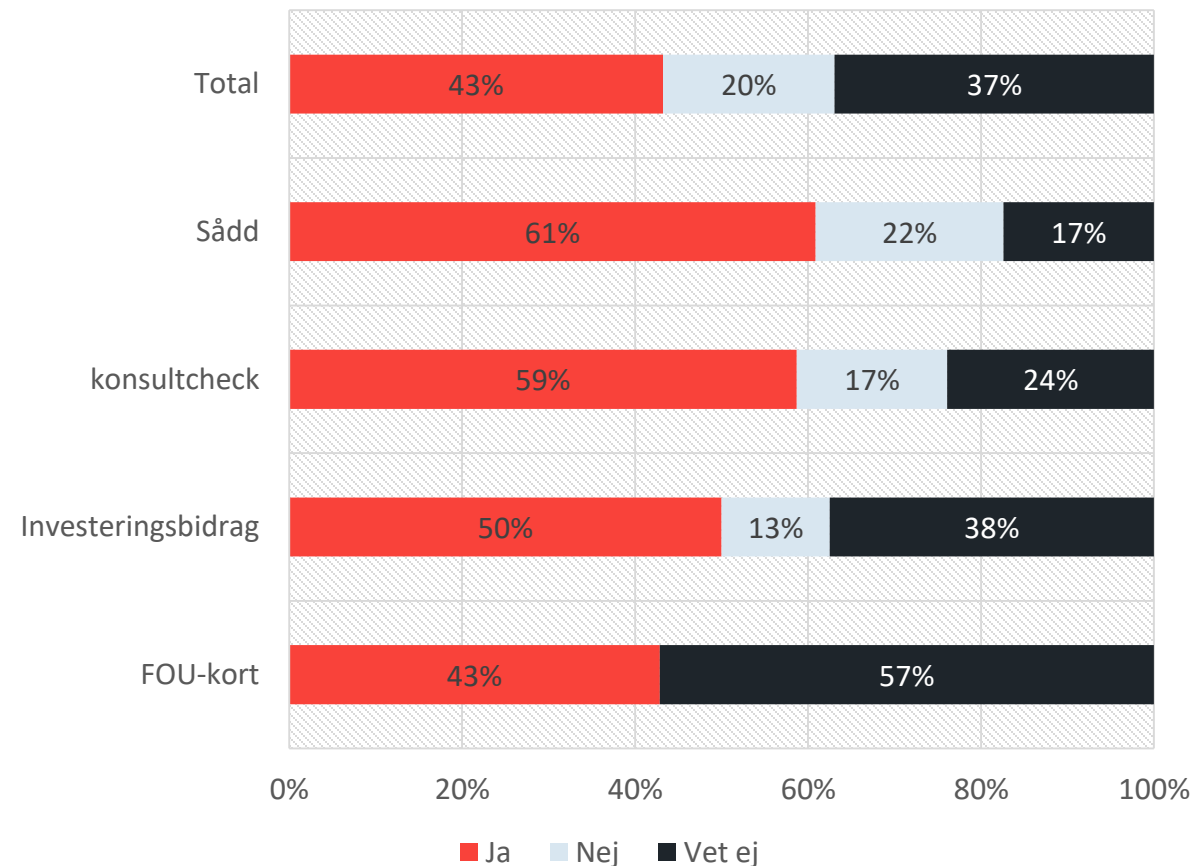
Förbättringar avseende social hållbarhet

Av samtliga svarande anger 43 procent att stödet bidragit till förbättringar avseende social hållbarhet, vilket är högre än i 2022 års undersökning (33 procent).

Högst andel återfinns inom gruppen Sådd (61 procent) följt av konsultcheckar (59 procent), och därefter investeringsbidrag (50 procent).

I gruppen FoU-kort var det ingen som uppgav "Nej" på frågan samtidigt som 57 procent svarade "Vet ej".

Figur 11. Förbättringar avseende social hållbarhet, samtliga företag, n=112

Vilka förbättringar avseende social hållbarhet har stödet bidragit till?

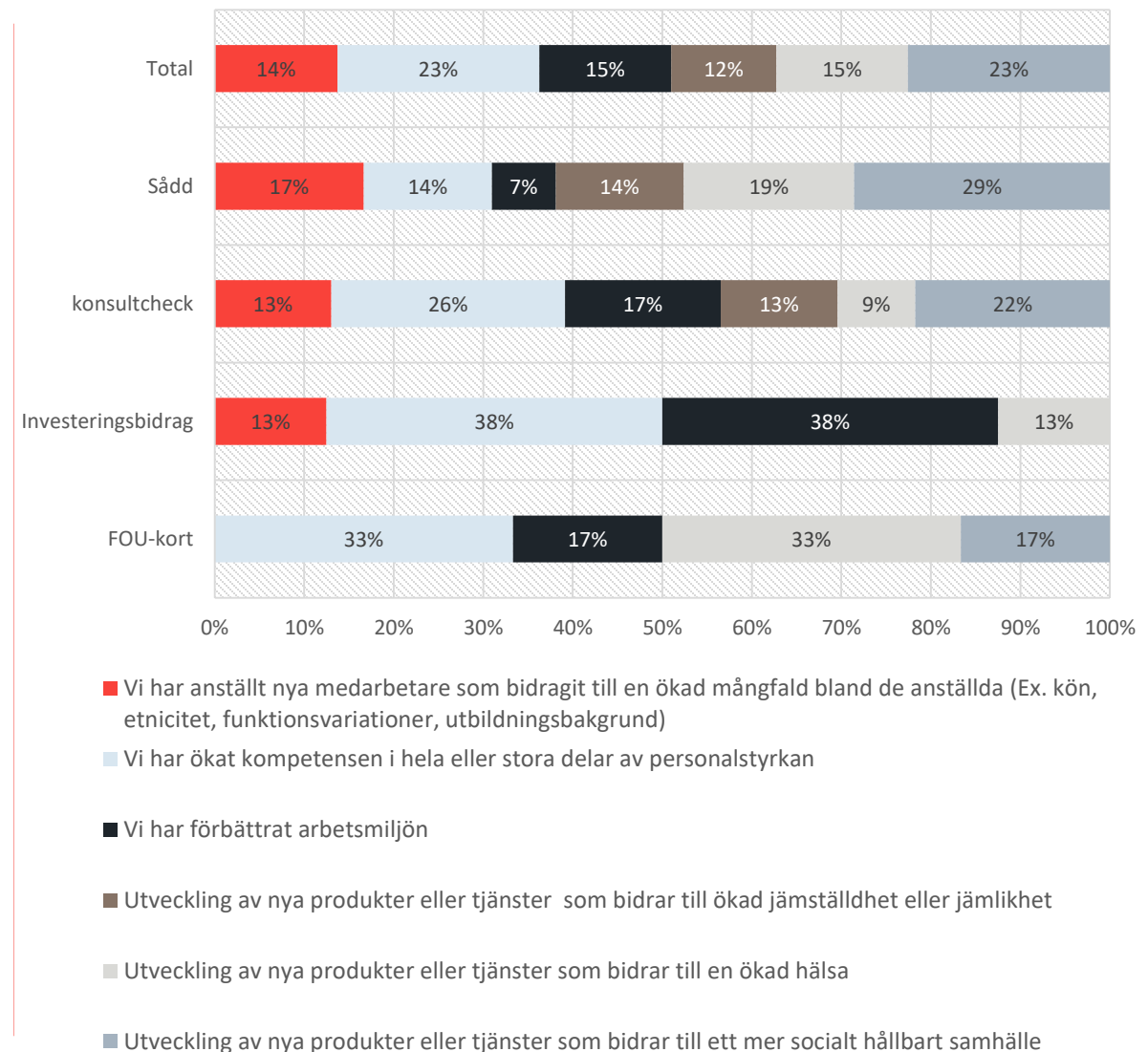
Frågan har ställts till de företag som angett "ja" på förgående fråga (totalt 46 företag)

De vanligaste förbättringarna anges vara ökad kompetens i hela eller stora delar av personalstyrkan respektive utveckling av nya produkter eller tjänster som bidrar till ett mer socialt hållbart samhälle (uppges av 23 procent för respektive svarsalternativ).

Investeringsbidragen och FoU-korten anger ökad kompetens hos personalstyrkan (anges av 38 respektive 33 procent).

Investeringsbidragen har även förbättrat arbetsmiljön i högre grad än övriga grupper (38 procent).

Figur 12. Förbättringar avseende social hållbarhet, efter stödform, n= 46

Exempel på hur produkten/tjänsten som utvecklats bidrar till ökad jämställdhet eller jämlikhet, ökad hälsa eller ett mer socialt hållbart samhälle

Hälsosamma och hållbara matvanor är starkt kopplade till socioekonomi. Vi utvecklar en ny och attraktiv tjänst, som möjliggör en mätbar effekt i form av hälsosamma och hållbara matvanor hos individer oavsett utbildningslängd eller socioekonomi.

Vår app gör att båda föräldrarna kan vara lika delaktiga i sitt barns sömn, samt ett bättre psykiskt mående hos föräldern när hen sover bättre och har tydliga rutiner för sitt barn.

Att skydda småbarn från skadliga luftföroreningar som både gör barn sjuka, och ökar risken för ex infektioner. Detta är ett jämställdhetsproblem då det är en tydlig övervikt åt att kvinnor är hemma med sjuka barn, med påverkan på lön, karriär mm. Produkten har potentialen att minska andelen sjuktilfällen hos barn, vilket därigenom kan bidra till bättre jämställdhet.

Effektivare och rättssäkrare rättsprocesser, genom samarbete med rättsliga aktörer.

90% av vårdpersonal är kvinnor. De har problem med ryggsador och stress. Vår lösning minskar dessa.

Ger människor med funktionsnedsatthet en möjlighet att kunna bo kvar hemma.

Företagsnytta till följd av insatsen – samtliga företag

Figuren visar ett medelvärde på en femgradig skala, där 5 motsvarar "instämmer definitivt" och 1 motsvarar "instämmer definitivt inte", på ett antal påståenden om vilken nytta stödet haft.

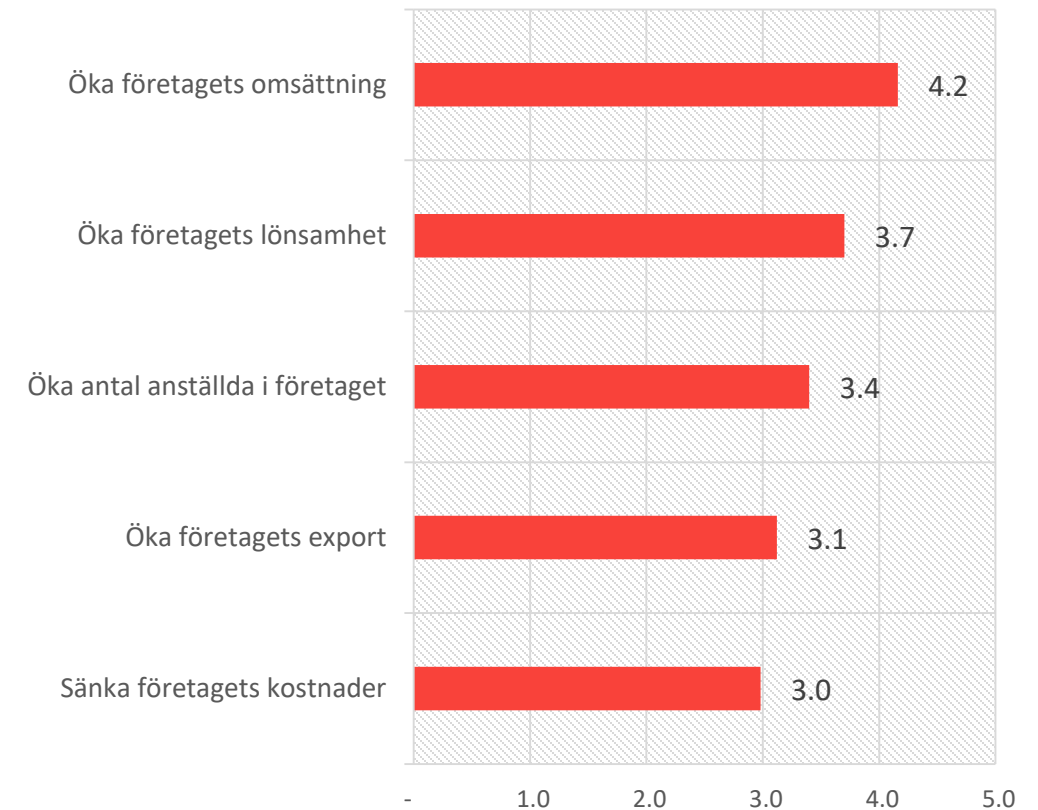
Den största nyttan som stödet anges gett är att öka omsättningen, följt av att öka företagets lönsamhet.

En lägre andel anger ökad export eller sänkta kostnader, som en effekt av stödet.

Detta är samma rangordning som gjordes av företagen i 2022 och 2021 års uppföljningar. Med något lägre värde för lönsamhet (3,7 mot 4,0 år 2022).

I övrigt är det små skillnader jämfört med föregående år.

Figur 13. Företagsnytta som följd av insatsen , samtliga företag, n=111

Företagsnytta till följd av insatsen – per stödform

Hos gruppen Såddfinansiering anges i högre grad att stödet har lett till ökad omsättning och ett ökat antal anställda, jämfört med övriga.

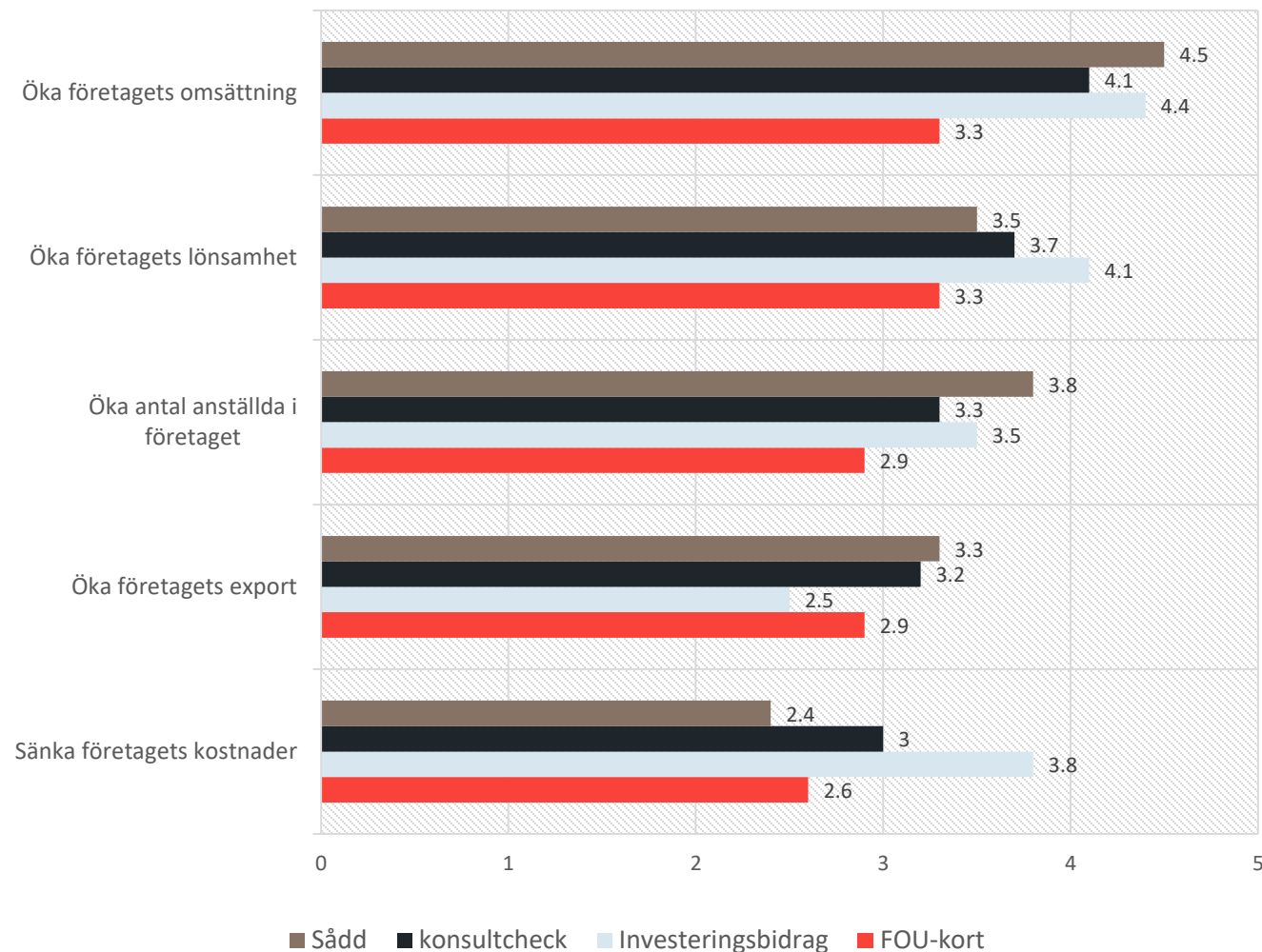
Investeringsbidragen uppger i högre grad sänkta kostnader och ökad lönsamhet, jämfört med övriga stödgrupper.

Konsultcheckarna anges främst ha ökat omsättning och lönsamhet.

De företag som tagit del av FoU-kort uppger i första hand ökad lönsamhet och ökad omsättning som resultat.

Mönstret har likheter med 2022 års uppföljning med några skillnader – bland annat anges konsultcheckar i högre grad bidragit till att öka antalet anställda och sådd i lägre grad sänka företagets kostnader.

Figur 14. Företagsnytta som följd av insatsen , efter stödform n= 108

Upplever företagen att effekten av insatsen blev som förväntat

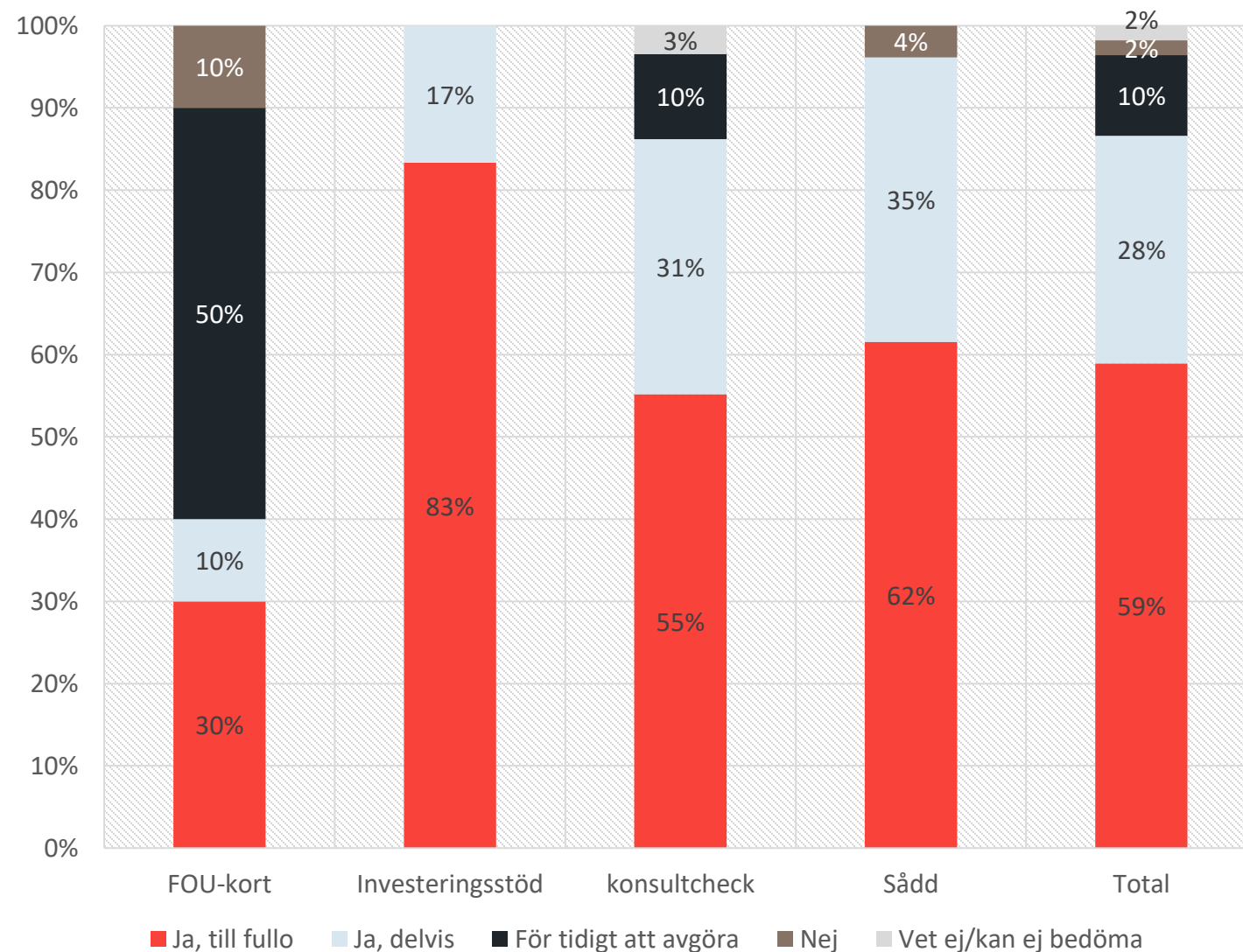
59 procent bedömer att insatsens utfall blev som de förväntat sig. Det är något färre jämfört med 2022 (64 procent).

28 procent av företagen anger att den delvis blev som förväntat och 10 procent anger att det är för tidigt att avgöra. 2 procent anger att den inte blev som förväntad.

Andelarna som anger att effekten till fullo blev som förväntat är relativt ojämn mellan de olika stödformerna

Högst andel återfinns inom gruppen Investeringsbidrag (83 procent) och lägst andel inom FoU-kort (30 procent) – i denna grupp anger hälften att det är för tidigt att avgöra.

Figur 15. Andel företag som upplever att effekten motsvarade den de förväntat sig, efter stödform, n=108

Hade insatsen genomförts även utan det finansiella stödet från Västra Götalandsregionen?

Figur 16. Hade insatsen genomförts utan stöd, efter stödform n=110

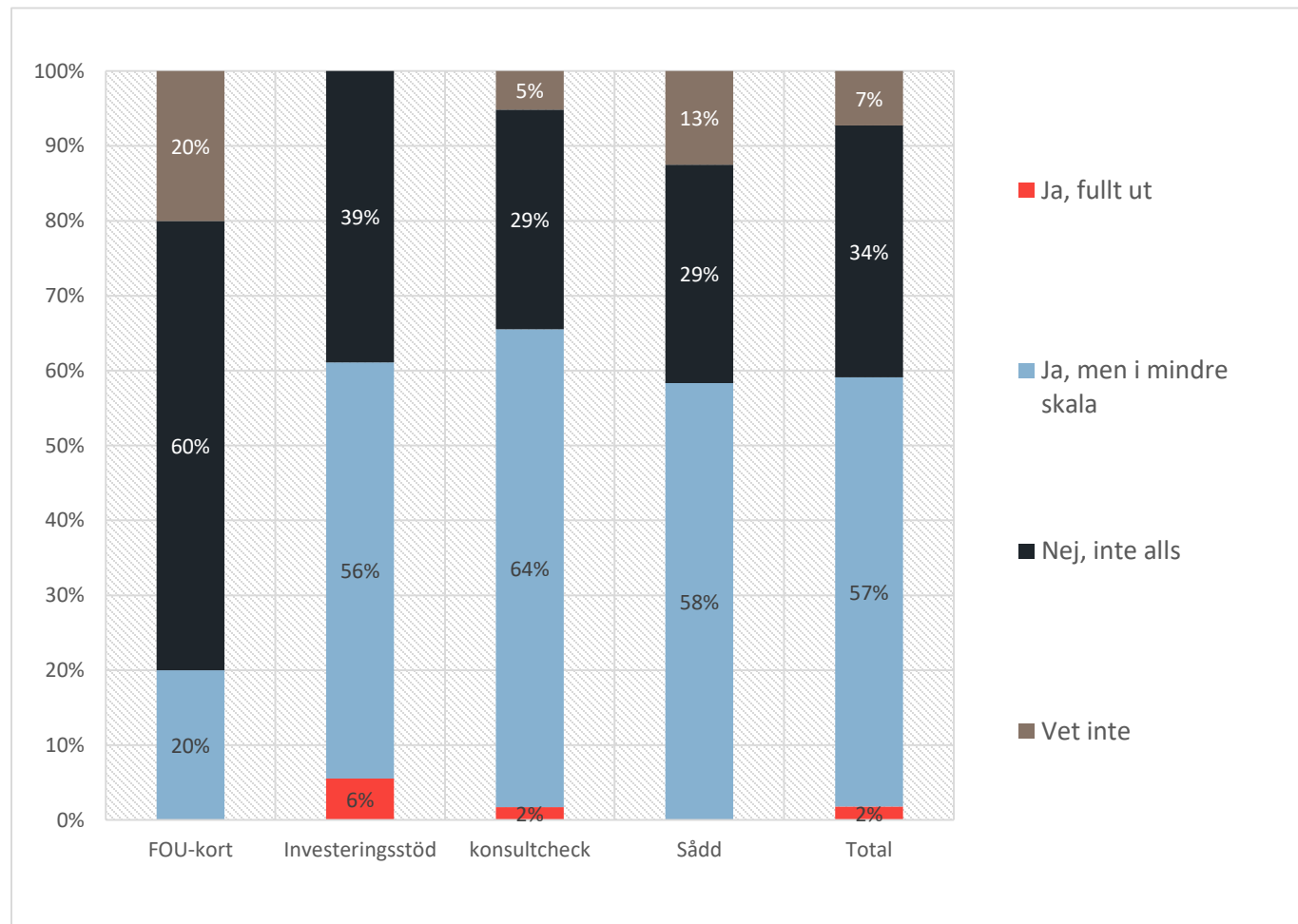
Av företagen uppger 34 procent att insatsen inte hade genomförts utan det finansiella stödet. Vid 2022 års uppföljning uppgavs det av 41 procent.

57 procent menar att insatsen hade genomförts utan stödet, men i mindre skala. Vid 2022 års uppföljning uppgavs det av 47 procent.

2 procent av samtliga uppger att insatsen hade genomförts fullt även utan stödet; här utmärker sig Investeringsstödet med 6 procent,

Konsultcheckarna utmärker sig genom att ha högst andel som uppgett att insatsen skulle genomförts, men i mindre skala (64 procent).

FoU-korten uppger i högst utsträckning att insatsen inte alls skulle ha genomförts utan stödet (60 procent).

Upplever företagen att de ökat sin konkurrenskraft till följd av det finansiella stödet?

Nyckeltal på direktfråga om stödet bidrar till att stärka företagens konkurrenskraft.

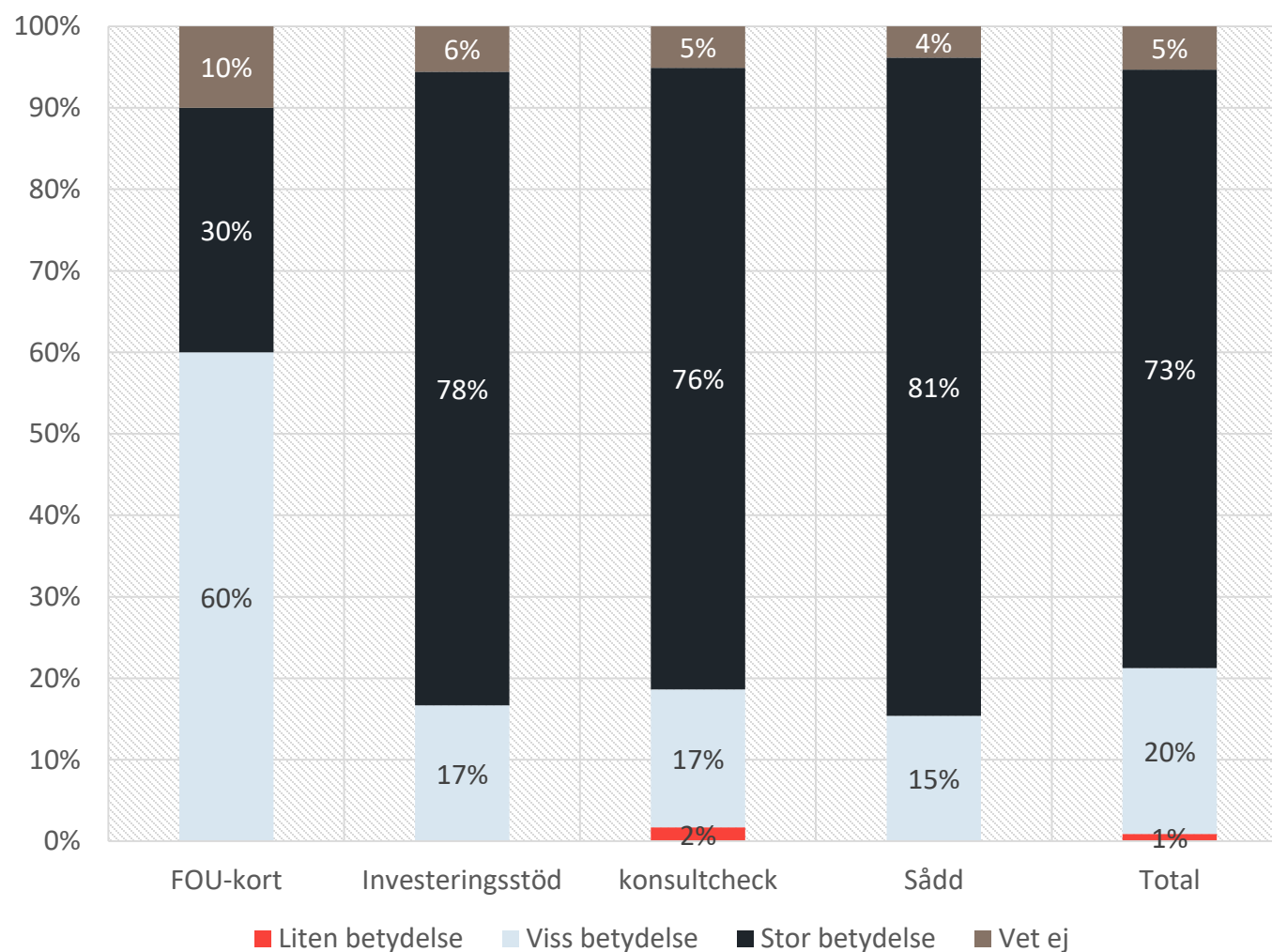
Fråga som bedöms på skala 1-10.

- 1-4 = liten betydelse
- 5-7 = viss betydelse
- 8-10 = stor betydelse

Av samtliga svarande anger 73 procent att stödet har en stor betydelse för företagets konkurrenskraft.

Detta är lägre än i undersökningen 2022 då siffran var 80 procent. Det är framförallt gruppen FoU-kort som skiljer sig från övriga, och drar ned genomsnittet.

Figur 17. Vilken betydelse anger företagen att stödet haft för konkurrenskraften? n = 111

Stödhanteringen hos Västra Götalandsregionen

Figuren visar ett medelvärde på en femgradig skala, där 5 motsvarar "mycket bra" och 1 motsvarar "mycket dåligt".

Företagen är generellt mycket nöjda med stödhanteringen hos VGR.

De svarande är nöjda med handläggning, hantering och rådgivningen.

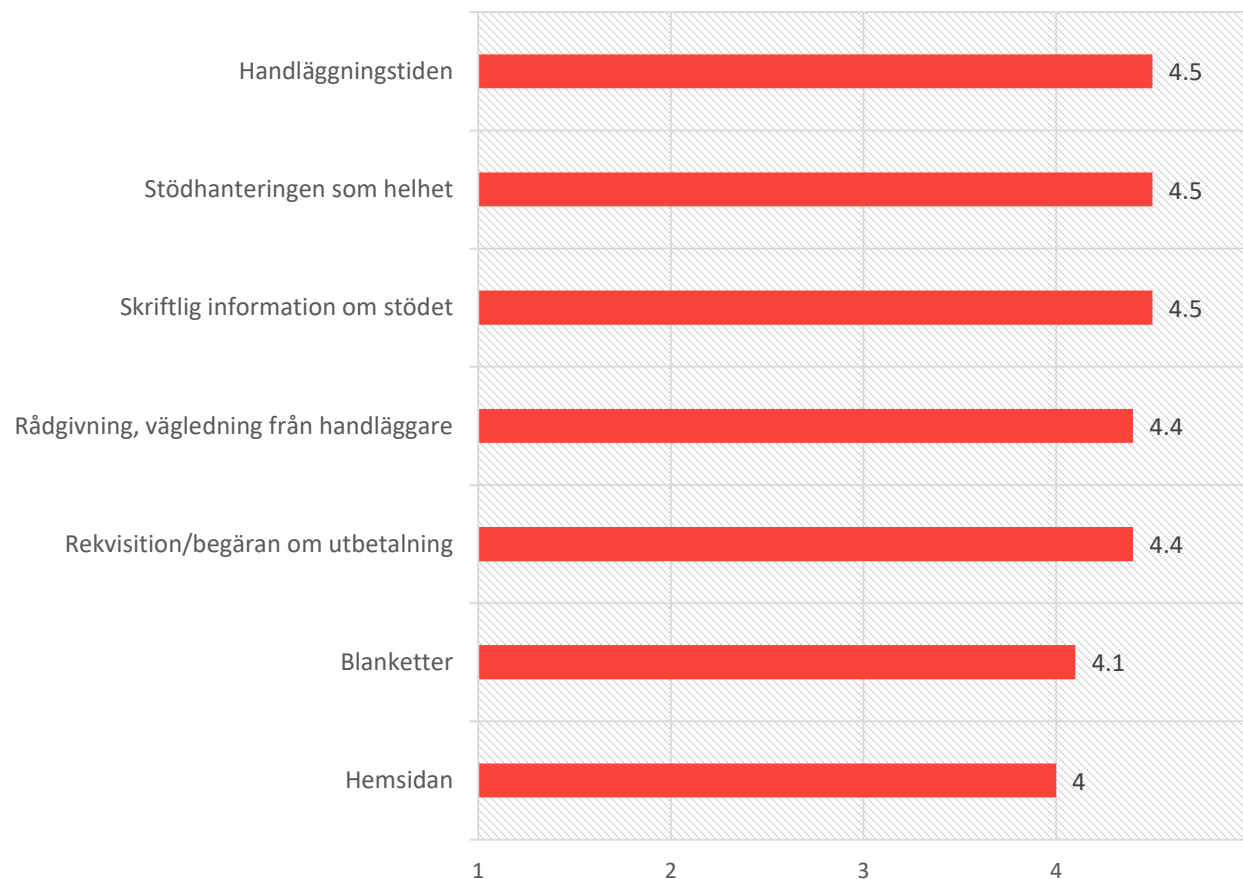
Hemsida och blanketter ges ett lägre värde.

Resultatet är i princip detsamma som vid 2022 års uppföljning, men med marginellt lägre värden för samtliga alternativ.

Oerhört bra system som möjliggör innovation och entreprenörskap.

Rekvisationsprocessen skulle kunna förbättras/digitaliseras.

Figur 18. Hur har företagen upplevt VGR:s hantering av stöden? – samtliga företag, n= 112

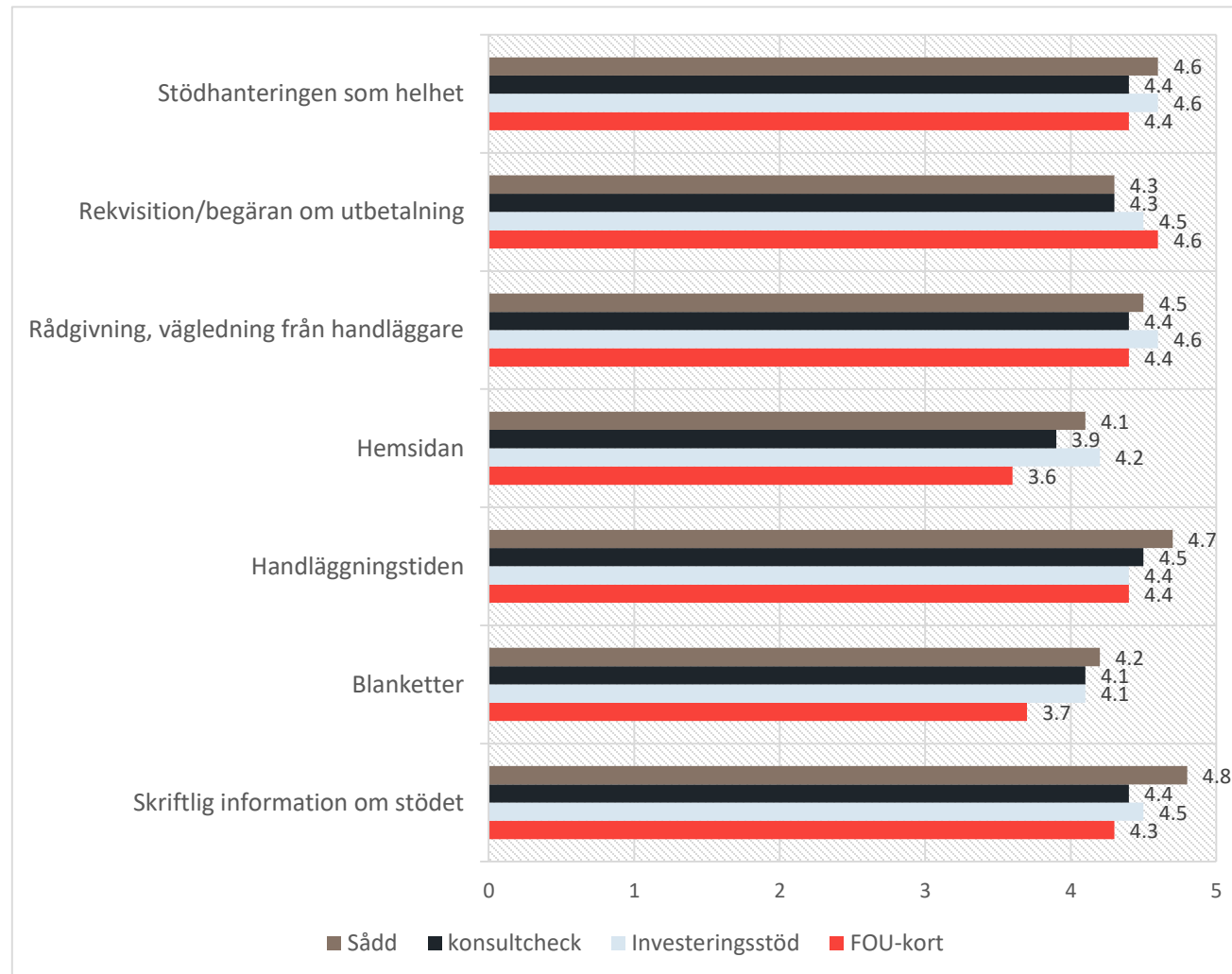
Stödhanteringen hos Västra Götalandsregionen

Små skillnader mellan olika stödformer avseende hur man ser på stödhanteringen.

Inom gruppen FoU-kort är de svarande i lägre grad nöjda med hemsida och blanketter jämfört med övriga svarande.

Investeringsstöden och Såddfinansiering är mest nöjda.

Figur 18. Hur har företagen upplevt VGR:s hantering av stöden? per stödform, n = 112

3. Resultat av jämförelse med kontrollgrupper

Struktur för redovisningen

I denna del redovisas utfallet från den statistiska jämförelsen mellan de företag som fått stöd slututbetalt år 2019 och en jämförbar kontrollgrupp. Uppföljningen omfattar perioden 2019-2022.

Respektive stödgrupp (A-D) redovisas med utfallet för kontrollgrupp Västra Götaland respektive kontrollgrupp Sverige.

A. FOU-kort avancerat

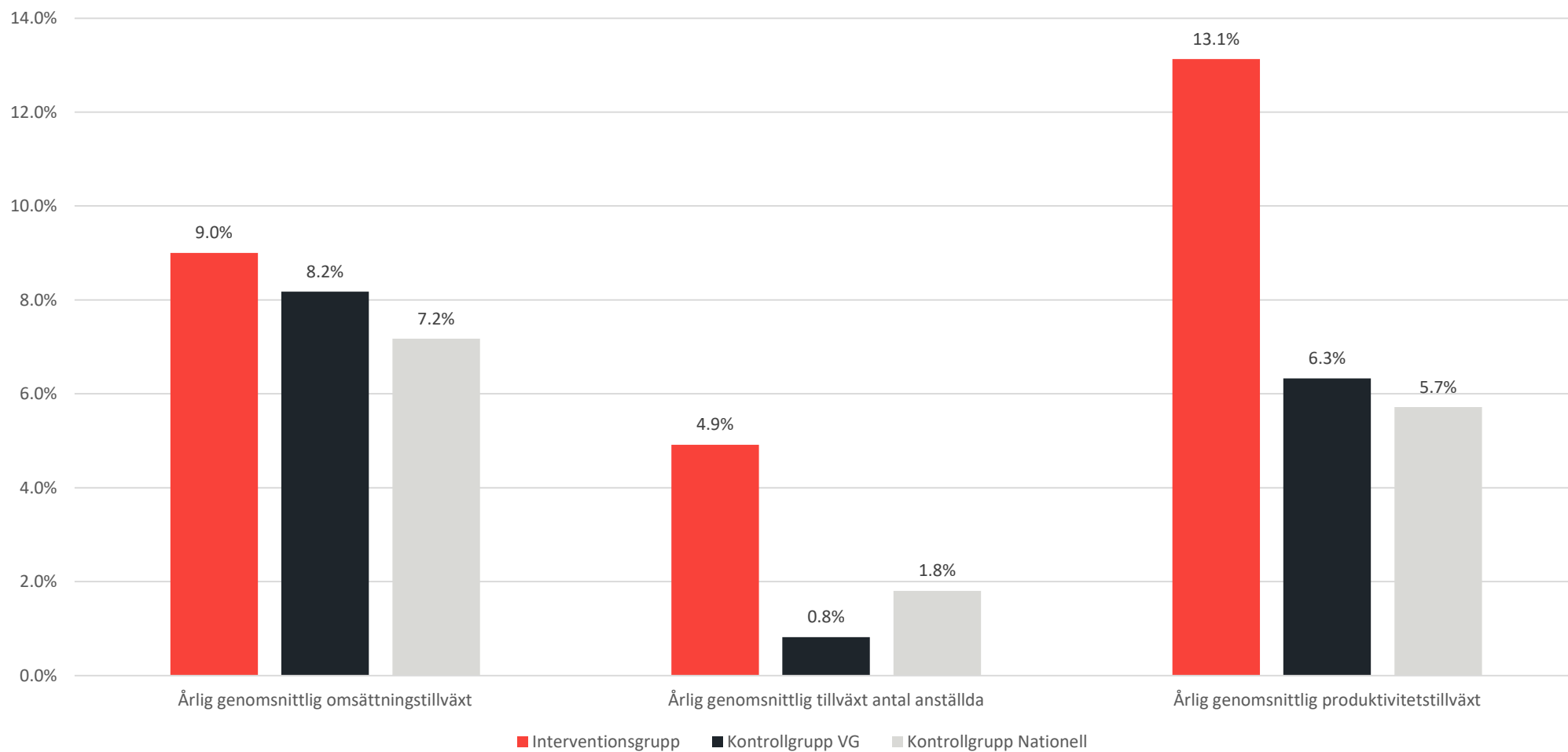
B. Såddfinansiering

C. Konsultcheck

D. Investeringsstöd

Utfall FOU-kort avancerat 2019-2022

FoU-kort

Kommentarer FOU-kort avancerat

De företag som har fått stöd (interventionsgruppen) har haft en högre omsättningsökning än kontrollgruppen nationellt och kontrollgruppen Västra Götaland.

Gällande sysselsättningen uppvisar interventionsgruppen högre utveckling än snittet i både regionen och i riket.

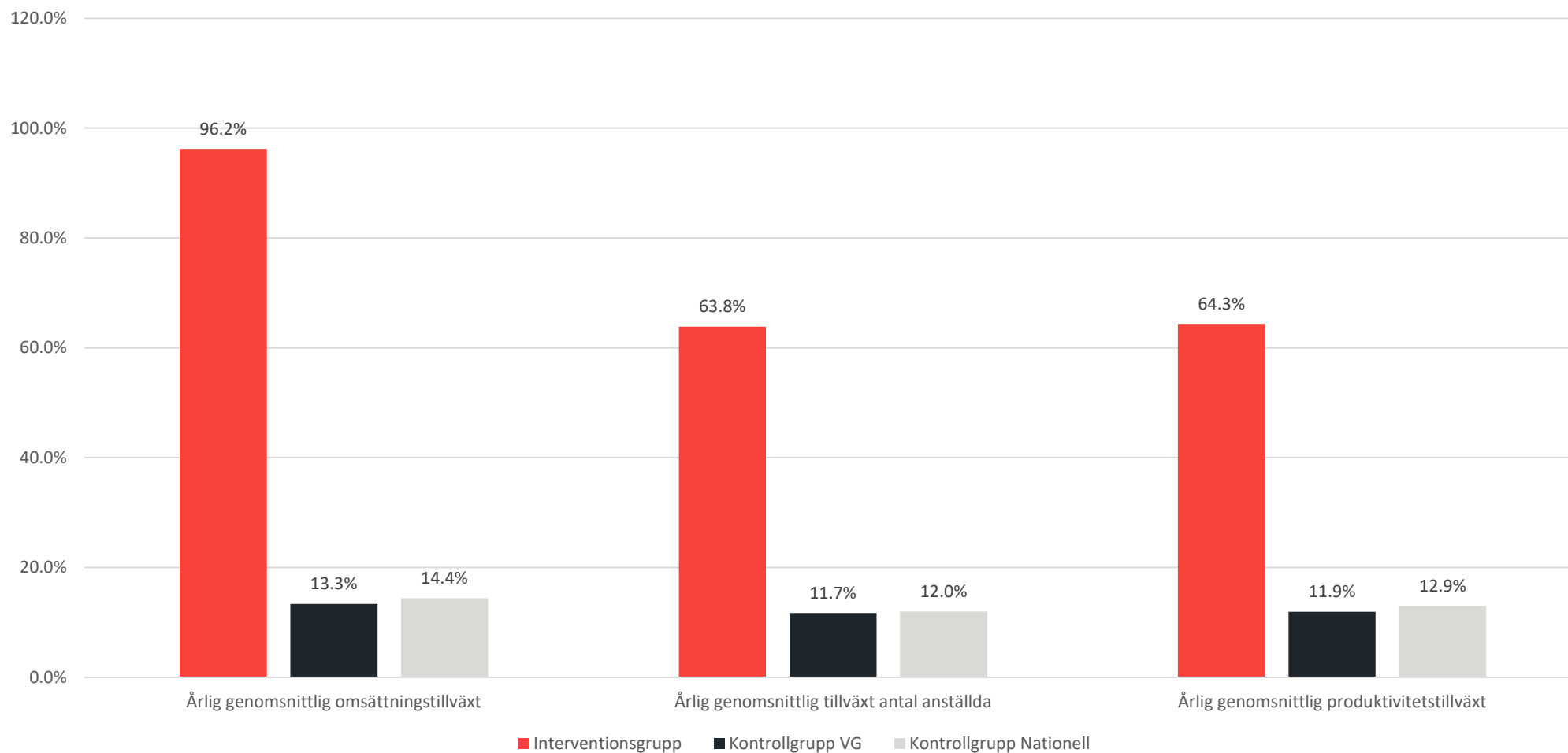
Produktivitsutvecklingen bland företagen i interventionsgruppen är betydligt högre jämfört med både regionen och riket.

SAMLAT UTFALL:

- Omsättning
- Sysselsättning
- Produktivitet

Utfall såddfinansiering 2019-2022

Såddfinansiering

Kommentarer såddfinansiering

Likt föregående års mätning har företagen som fått såddfinansiering haft en starkare utveckling av både omsättning och sysselsättning än kontrollgrupperna.

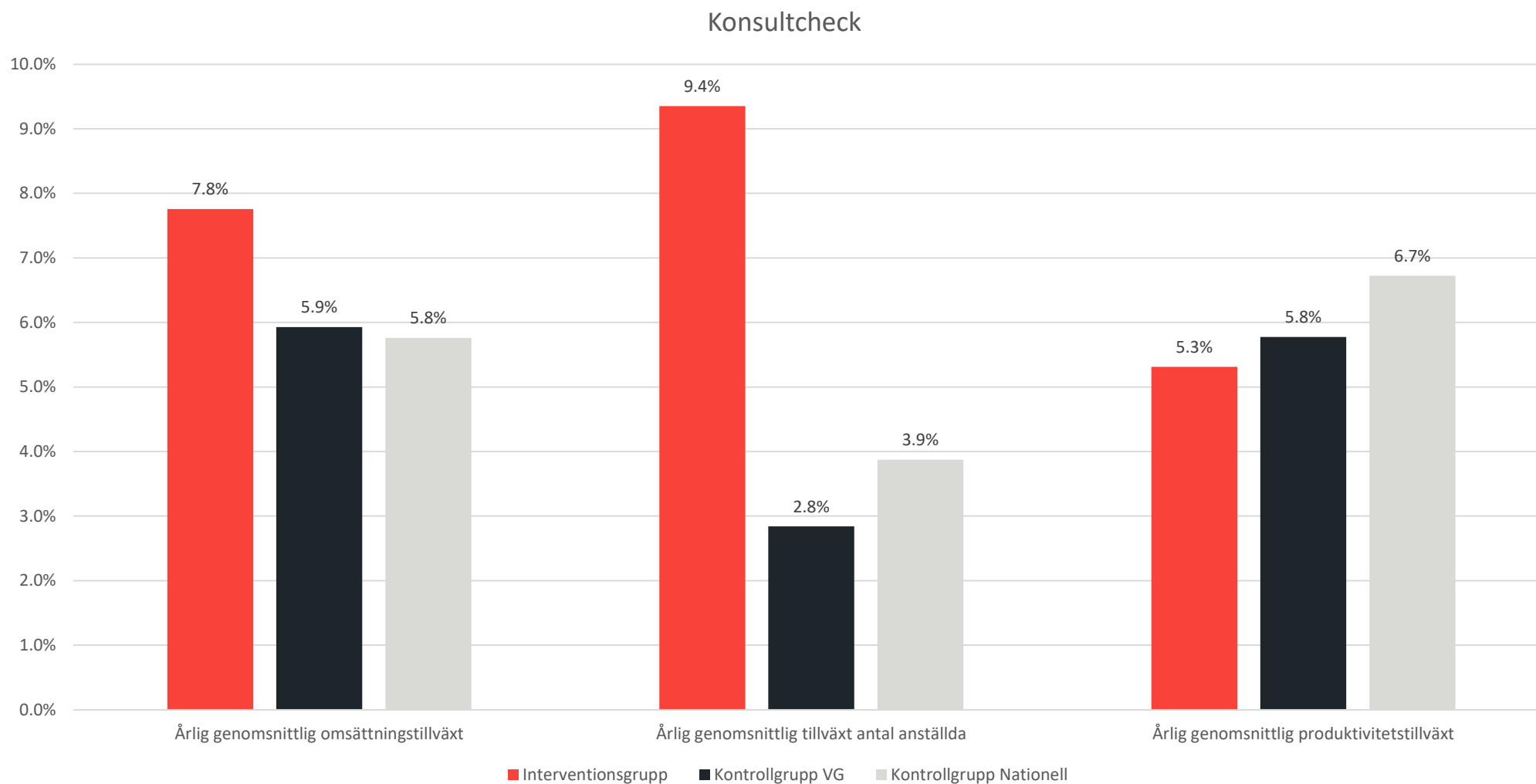
Även produktiviteten har ökat snabbt i stödgruppen till följd av den snabba omsättningsutvecklingen.

Sammantaget liknar resultatet tidigare års mätningar. Företagen som erhållit stöd har haft en positiv utveckling avseende samtliga tre variabler som mäts, samt utvecklats starkare än båda kontrollgrupperna.

SAMLAT UTFALL

- Omsättning
- Sysselsättning
- Produktivitet

Utfall konsultcheck 2019-2022

Kommentarer konsultcheck

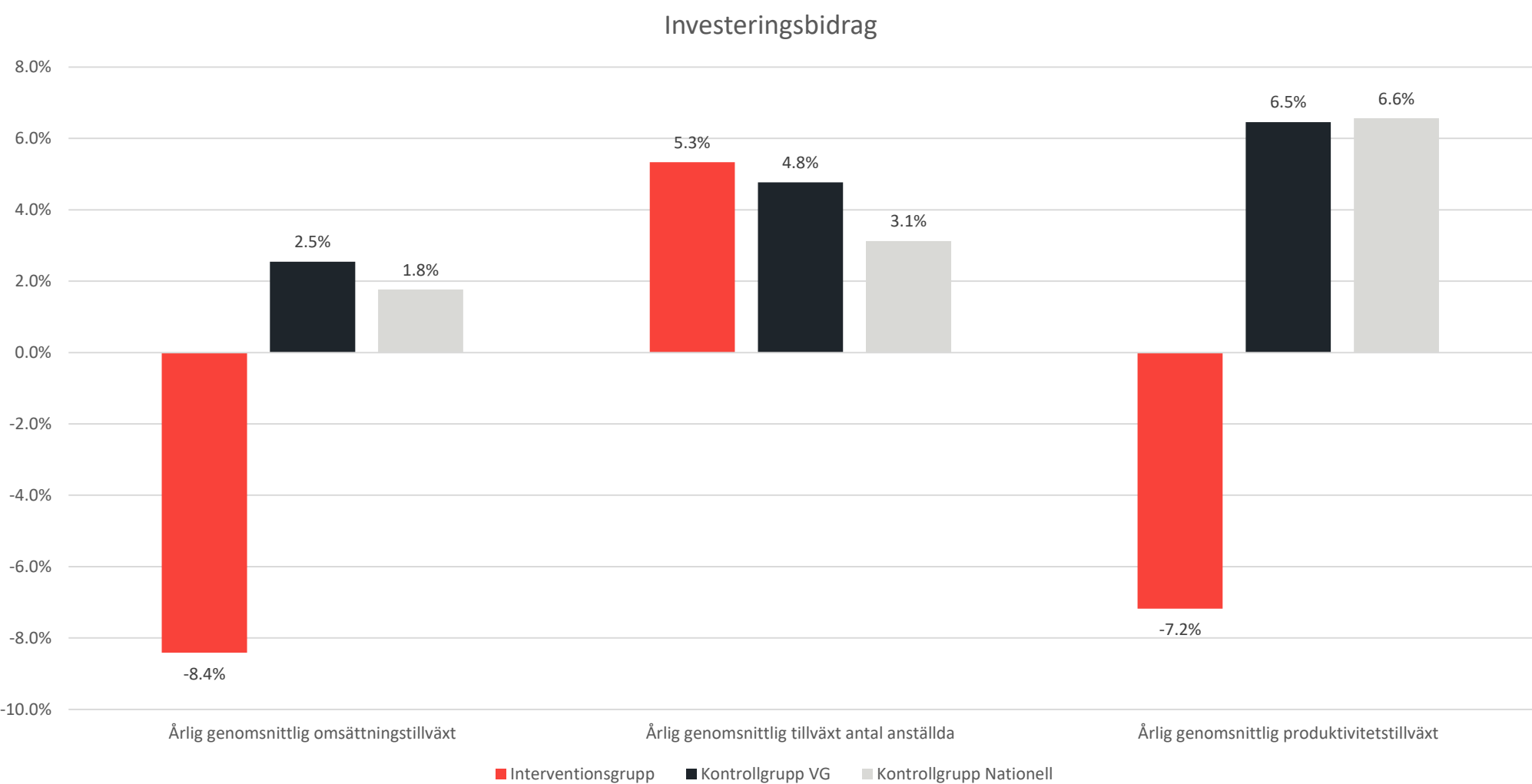
Stödgruppen har haft en större ökning både omsättnings- och sysselsättningsmässigt än både den nationella kontrollgruppen och den regionala kontrollgruppen Västra Götaland.

Produktiviteten har däremot ökat mindre i interventionsgruppen, både jämfört med föregående mätning och övriga kontrollgrupper.

SAMLAT UTFALL

- Omsättning
- Sysselsättning
- Produktivitet

Utfall investeringsbidrag 2019-2022

Kommentarer investeringsbidrag

Företagen som tagit del av investeringsbidrag har haft en svagare utveckling än båda kontrollgrupperna avseende omsättningsutveckling. Bland företagen inom denna grupp är även den genomsnittliga produktivitetstillväxten negativ för den undersökta perioden.

Stödgruppen uppvisar däremot snabbast ökning avseende sysselsättningsutveckling.

Likt omsättningsutvecklingen är produktivitetstillväxten negativ, övriga kontrollgrupper har en positiv utveckling.

SAMLAT UTFALL

Omsättning

Sysselsättning

Produktivitet

WSP

WSP